

FOTOSERIE Jongeren werken aan veiligheid

BOA, BEMIDDELAAR OF BROER

(Foto links)
In de gemeente Ede
werken buitengewoon
opsporingsambtenaren,
die zich speciaal richten
op jongeren.

(Foto rechts)
De jeugdboa's hebben
een achtergrond in
het jongerenwerk.

Werkvloer

Denk aan **jongeren en veiligheid**, en meteen doemen beelden op van **problematische jeugdgroepen**. Maar er zijn ook jongeren die onze wijken juist **veiliger** maken.

Fotografie: Liesbeth Dingemans

Tekst: Lynsey Dubbeld

Jeugdboa's. Ede heeft er de primeur mee. Sinds 2009 zijn in de Gelderse stad buitengewoon opsporingsambtenaren actief die goed met jongeren kunnen omgaan en tegelijkertijd sanctionerend kunnen optreden tegen jeugdoverlast. De vijf jeugdboa's die de gemeente op dit moment in dienst heeft, zijn opgeleid op het gebied van jongerenwerk en beschikken over de sanctiebevoegdheden van buitengewoon opsporingsambtenaren. Daardoor kunnen ze vroegtijdig zicht krijgen op risico-

en probleemjeugd, en duidelijke grenzen stellen aan het gedrag van jongeren in hinderlijke en overlastgevendende groepen. Bovendien is de gemeente door de inzet van jeugdboa's minder afhankelijk van welzijnswerk en politie om jeugdgroepen tegen te gaan. Inmiddels hebben ook onder andere Almere, Veenendaal en Apeldoorn jeugdboa's in dienst.

De jeugdboa's doen denken aan de jeugdagent van vroeger. Maar de hedendaagse jeugdhandhavers staan vanwege hun leeftijd dichtbij de doelgroep, en werken zowel op straat als via sociale media. Zo wordt de Facebookpagina van de jeugdboa's, >>

Jeugdboa's staan vanwege hun leeftijd dicht bij de doelgroep.

die alleen toegankelijk is voor Edese jongeren, gebruikt om contacten te onderhouden en groepen te monitoren. De gemeente Ede heeft de jeugdboa's gefinancierd voor een periode van drie jaar. In 2014 vindt een evaluatie plaats, waarna de gemeenteraad zich buigt over voortzetting van het project.

In de zoektocht naar nieuwe manieren om jongerenoverlast en jeugdcriminaliteit tegen te gaan, zijn jongeren niet alleen de doelgroep, maar ook medestanders of zelfs medewerkers.

Neem Kids & Space, een instrument om jongeren te betrekken bij stedenbouwkundige plannen voor de

openbare ruimte. Binnen deze aanpak, die eind jaren negentig van de vorige eeuw werd ontwikkeld door de DSP-groep, worden kinderen en jongeren uitgedaagd om mee te denken over de kwaliteit, leefbaarheid en veiligheid van hun leefomgeving. Bijvoorbeeld over mogelijke plekken voor speelplaatsen en over parken zonder 'enge bosjes'. Door potentiële hangjongeren te betrekken bij de inrichting van hun buurt, ontstaat draagvlak voor herstructurering en kunnen jongeren zich ontwikkelen tot de ambassadeurs in plaats van de overlastplegers van hun wijk. Na projecten in onder andere Amsterdam, Hengelo en Hilversum heeft Kids & Space ook diensten bewezen in landelijk gebied. Onder de benaming Kids &

Landscape werd de methodiek onder meer beproefd in het Noord-Hollandse Geesterambacht, waar jongeren uit drie gemeenten meedachten over een 180 hectare groot recreatiegebied.

Een aanpak waarbij jongeren naast meedenken ook daadwerkelijk aan de slag gaan, is Grote Broer. De spreekwoordelijke broers zijn jongeren van 17 tot 23 jaar die optreden tegen overlastgevende buurtgenoten van 6 tot 16 jaar. Doel is om overlast van hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen tegen te gaan, sociale cohesie in woonbuurten te vergroten en jongeren toekomstperspectief te bieden. Dat laatste wordt bereikt doordat de grote broers

worden geworven onder jongeren zonder zinvolle dagbesteding. Zij krijgen via het project een opleidingstraject aangeboden, waarbij het toezicht op straat geldt als werkstage. In Breda, waar Grote Broer sinds 2008 door stichting Kick wordt aangeboden, is inmiddels ook een variant voor meiden van start gegaan.

In 2009 bleek uit een evaluatie dat Grote Broer vooral positief ingestelde jongeren werft. Deelname van risicojongeren wordt vermeden om negatief groepsgegedrag te voorkomen en om het imago van het project te beschermen. Zowel politie en gemeenten als woningcorporaties en buurtbewoners signaleren >>

*(Foto links)
Als er rommel wordt aangetroffen, noteren de boa's de gegevens van iedereen. Bij een volgende keer kunnen de boa's de namen van de jongens controleren.*

positieve effecten van de werkwijze. Zo kunnen de broers nuttige informatie over probleemjongeren delen met de politie en haar ketenpartners. Bovendien blijken de broers flexibel en snel inzetbaar bij overlastsituaties. Een aandachtspunt betreft de tijdelijke financiering van het project. Dat brengt voor medewerkers en deelnemers onzekerheid mee. En bewoners blijken niet te investeren in het contact met Grote Broer omdat ze denken dat het project toch geen lang leven beschoren is.

De vrees voor een kortstondige interventie is niet geheel ten onrechte. Sommige veiligheidsprojecten met jongeren zijn nadrukkelijk opgezet als tijdelijk.

Zo waren tussen 2009 en 2012 in totaal 200 jongeren tijdelijk actief in zogenaemde JongerenPreventie-Teams. In Den Haag, Vlaardingen en Zoetermeer gingen jongeren, die vaak afkomstig waren uit hinderlijke jeugdgroepen, tegen betaling aan de slag om de leefbaarheid van hun wijk te verbeteren. Andere projecten hebben in tijden van bezuinigingen moeite om het hoofd boven water te houden. Dat geldt bijvoorbeeld voor jongerenbuurtbemiddeling, waarbij jongeren optreden als mediators bij burenruzies. Gemeenten die geconfronteerd worden met krimpde budgetten, kiezen eerder voor het meer bekende buurtbemiddeling. En continuïteit is zelfs geen vanzelfsprekendheid voor succesvolle aanpak-

*(Foto rechts)
Jeugdboa's benaderen jongeren op straat, maar ook via sociale media.*

ken zoals de jongerentoezichtteams, waarbij jongeren zonder school(diploma) of baan samen met wijkagenten en een jongerenwerker op straat surveilleren. Zo is het Haagse Jongeren Toezicht Team, dat in 2001 van start ging, in 2005 positief geëvalueerd door het Verwey-Jonker Instituut. De doelstellingen van de aanpak – het arbeidsperspectief van jongeren zonder dagbesteding verbeteren en de veiligheid en leefbaarheid in hun werkgebied vergroten – worden in 80 procent van de gevallen bereikt. Toch staat de financiering van het project, dat in 2008 nog de Hein Roethofprijs won, onder druk. Het wordt dus spannend hoe de toekomst van de jeugdboa's er uit ziet. <<

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid biedt met de online Wegwijzer Jeugd en Veiligheid informatie en tools bij de aanpak van jongerenoverlast en -criminaliteit. Recent verscheen een e-book over de aanpak van jeugdgroepen. En de nieuwe netwerkanalyse Jeugd en Veiligheid helpt jeugdregisseurs om een integrale jeugd aanpak op te stellen. Kijk voor meer informatie op de website www.wegwijzerjeugdveiligheid.nl of neem contact op met Nicole Langeveld, telefoon (030) 751 67 46, e-mail nicole.langeveld@hetccv.nl.